

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibus, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

De S. Euergislo Colonie[n]si episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

DE S. EVERGISLO COLONIENSI EPISCOPO. 1027
 HISTORIA S. EVERGISLI COLONIENSIS EPI-
 SCOPI, EX MS. CODICIBVS, MUTATO STYLO
 aliquanto contractius descripta per F. Laur. Surinm.

RAE CLARA sanctorum patrum merita pio affectu Octobr. 24.
 & studio par est Ecclesiam catholicam iugiter venerari, vt

fidelibus in memoriam reuocet, quemadmodum illi sa-
 lutari praedicatione & doctrina sua, vere religionis & fidei
 semina per orbem sparserint ac propagarint, antiquos-
 que ethnicae superstitionis errores passim extirparint.
 Eant enim Christi summi patris familias indefessi opera-
 rij ad excolendum amplissimum mundi huius agrum ab-
 illedestinati, vt verbum, quod primus ille seminarat, per-
 uigili cura conseruarent, ne diurno situ neglectum, sen-
 tes & vepres suffocarēt. Atq; ad eiusmodi opus pastorum

Ecclesiae animus egregie fuit intentus, & in hoc eorum seruebant studia. In eorum
 numero fuit etiam beatissimus hergillus, ex nobili parentum stemmate secundum Patria san-
 cti Evergisi
 fii.
 carnem ortus apud Tungros, tunc quidem Belgicae Galliae ingens oppidum, at nunc
 longè muratum ab illa amplitudine. Ab ipsa autem puertitia quaedam in eo gratia &
 virtutis insignia relucebant, nec erat elegans corporis forma. Parentes eius leti tam
 oprata prole, Christi perpetuo senitio eam addixerunt, vt in Clerum puer ascitus, il-
 li more Ecclesiastico inseruierit. Magna in eo adhuc puero discendi sedulitas, praec-
 la-
 ra morum ornamenta cernoanur: praeterque tenerae aetatis modum, semper aut Puertitia eius
 virtutis val-
 de studiosa.
 pij laboris occupatum exercitum, in precibus incumbentem, vel sacris lectionibus in-
 tentum, lectaque fidei memoriae commendantem videre licebat. Aerate quidem
 pusillus, coartans eos pueros pueriendi ratione & morum probitate longè anteibat,
 ita vt quoddam scientiae & ingenij priuilegium in eo elucere videretur, & teneros
 annos quadam senilis aetatis aruitate ornaret, hominemque perfectum bene mo-
 ratae vitae exemplis referret. Nonni magna animi contentione incumbens, non sine
 parentum offensione prandium differabat in horam vespertinam, cum sancto Da- Vide absti-
 nentia pue-
 ri.
 Dan. 1.
 alendo, corpori seruiebat: intum tamen id, quod sibi subtrahebat, impertiens inopi.
 Sic ille aetata tenellus, religio grandaeuus, mundi gloriam calcavit.

Interea vir Dei Seuerinus, Coniuentis ciuitatis Episcopus, hominis & meritorum
 splendore illustris, & per cuncta audabilis, pro sacerdotalis ministerij debito officio,
 suae parocchiae ecclesias visitabat ex sacrorum canonum praescriptione, salutaris do-
 ctrinae & exhortationis verba vulgus proponebat. Grassabatur enim tum etiam in
 Gallijs Arriana haeresis, quam Euphrata
 pseudoepi-
 scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 sissimus Seuerinus passim profligare nitentur, &
 conficere gladio oris sui. Cuius ea animi intentione etiam Tungros inuiseret,
 apud quos pro dolor perfidiae Euphratae impij dogmatis zizania sanae doctrinae
 tritico superseminauerat, primè fratribus, qui illi ecclesiae cura & dignitate praes-
 erant, ad se acciuit, ex illo diligenter inquirens de fide eorum & studio cultus diuini. scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 Respondit ille ad singula, quod scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 religiosi pueri miras virtutum scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 pitias accuratè exposuit. Mox Episcopus Seueri-
 nus exhilaratus, iubet puerum adduci, & cum eo colloctus, spe & expectatio-
 ne sua maiora in illo sanctitatis scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 gloria deprehendit. Itaque tenerrimè illum dili-
 gens, inter paternos complexus scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 scula horratum eum, vt secum proficiscatur. Non scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 recusat sacer Christi tyrunculus, scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 sicut fieri pars Domini & funiculus hereditatis scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 eius, mundanas gloriolas fallaces scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 diuitias omninò contemnens, diuinorumque scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 obedientiae mandatorum sese scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 accommodans, simplici que victu & vestitu conten- scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 tus, nihil extra Deum possidere scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 cupit. Immodè iam sapienter discernens, quid place- scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 ret Deo, quid ve displiceret, iuxta scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 stolium, rationale Domino impendebat obse- Rom. 12.
 quium, totumque vitae cursum ad scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 instituebat & exiebat voluntatem. Atque in- scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 ferim bonae conuersationis succ- scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 ces vegetatus, & diuturnae consuetudinis bene- scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 ficio confirmatus, amore insatiabilis scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 estis sapientiae fontibus inhiabat, & instar apis scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 sedulae, diuinorum eloquiorum scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 flos insidens, intra pectoris sui aluearium, fidei scopus, do-
 gmatum Ar-
 riani defen-
 sor.
 virtutumque mella condebat.

Cernens autem beatus Seuerinus Episcopus, & ætate & moribus benè idoneum eum esse maioris gratiæ capeffendis honoribus, nè sub modio tanta lucerna diutius lateret, prudenti sanè consilio sacri altaris ministerio eum admouere decreuit, sicque per singulos gradus ad Diaconatum vsque eum prouexit. Quo in ministerio qualem ille se præbuerit, dici vix queat. verebatur enim, nè tantam gratiam inaniter accepisse videretur. In Dei templo nocte ac die vigilare, & mensæ Dominicæ citra reprehensionem inseruire nouerat, virtutum exercitatione præclarus, percepto munere dignus, atque omni ex parte perfectus. Quodam Dominico die nocturnis horis pro consuetudine cum sancto Episcopo Seuerino loca sancta inuisens, cum illo humili prostratus, caelestem meruit audire melodiam: sed cum nesciret, quid ea sibi vellet, à sancto Episcopo diuinitus docto beatissimum Matinum didicit migrasse à vita, & deducantibus Angelis abire in cælum.

Matr. 5.
Ordinatur
ab eo Dia-
conus.

Audit caelestem beatorum spirituum melodiam.

Creatur Episcopus Coloniensis.

Aurea Colonia.

Nota de templo S. Gereonis.

Psal. 149.

Sanatur à febris & étu facti pulueris.

Inuisit Tungros, prædicationis ergo.

Psal. 118.

Psal. 3.

Crudeliter interficitur.

Is fertur fuisse Candidus, vice & loco Episcopi.

Cõditur in oratorio beatissimæ matris Dei.

Multa ad eius tumulū miracula.

Tandem defuncto beato Seuerino, Clerus & populus Agrippinæ Coloniae eum sibi elegit Episcopum, quamuis renitentem. Postquam ergo eam adeptus est sedem, statum Ecclesiæ Coloniensis quotidie in melius procehebat, eius familiæ cibum dabat opportuno tempore, oues sibi creditas eleganter instituebat, modis omnibus à peccandi consuetudine retrahebat, calamitosus & afflictus omnibus humaniter subueniebat, urbem ipsam intantum ornare studens, ut incolis aurea Colonia appellaretur. Porro mentis oculos semper referebat ad Dominum, quotidianisque auditus gratiæ incrementis, ibat de virtute in virtuten. Postquam autem consenuit, immodico capitis dolore vexatus, more suo sacra circuiuit loca orandi studio. Cumque ad beati Gereonis sociorumque eius templum, malè valentium refrigerium, peruenisset, flexis genibus in sanctorum memoriam, uti consuuebat, versum illum dicere coepit, Exultabunt sancti in gloria: moxque cætus responsum est, Laetabuntur in cubilibus suis. Vnde ille intellexit, spiritu Dei deueelante, illo ipso die sanctos martyres animas suas cælo reddidisse. Ab eo ergo tempore vsque in præsens eodem die quotannis, ipso agente, illorum celebratur solentia. Accepit autem puluerem à sanctorum templo, & sanctæ Crucis exprimens signum, eum malè affecto capiti suo imposuit, sanusque recessit.

Deinde pastoralis eum perurgente cura & sollicitudine, fidei seruore inflammatus, ad Tungros profectus est, idololatriæ sordes eliminatus. Vbi eò peruénit, cum multa autoritate sacras habebat conciones, errantes recebat in viam: malos hortabatur, ut citò resipiscerent: bonos, ut studerent effici meliores. Cum autem Dominus veller eum ad laborum capiendâ præmia euocare, cursum vitæ feliciter absolueret, quadam nocte media surrexit, & ex more solus ad statum Dei genitricis monasterium orandi causa se contulit, faciēs quod propheta dicit, die nocte surgebã ad confitendum tibi super iudicia iustificationis tuæ. In ipso itinere psallente eo, Tu autem Domine susceptor meus es, gloria mea, & exaltatio mea, latrones accurrunt, ad iugulandos homines intenti, magnam sibi ex prædam pollicentur, vnusque ex illis teli ictu eum interficit. Sed cum nihil apertum præter simplicem vestem inuenirent, ad locum secretiorem corpus exanimis portant, virgultis operiunt, nè prodatur illorum crimen, dolentesque se spe fratros sua, aufugiunt, nihil præter cruentam conscientiam secum auferentes.

Manè oriente die infaustus cædis eius nunciatur fertur ad urbem, luctus & metus omnes occupat, Clerus populusque properè ad locum, vbi sacrum corpus iacebat vili opertum tegmine, reuerendo funebrita persoluunt officia, orant loci eius Episcopum, alioqui voluntarium, ut eo, par est, honore corpus exanime condatur. Incredibili omnium dolore humar sacri artus: sed interim tanti ciuis aduentu latantur Angeli in cælis, quò etiam eius intercessione venturos speramus, si fide & opere in eius vestigijs insistamus. Tebatur autem sacrum corpus, comitante Clero & innumera populi frequentiam hymnis congruis ad beatissimæ Dei genitricis Mariæ oratorium, quod ea testate celeberrimum fuit. Celebratis inde, ut moris est, exequijs cum Psalmis & Missis, in occulto quodam loco eius ecclesiæ conditum est corpus sacrum quam honorificè & reuerenter: tametsi eximia eius sanctitas humana officia superaret. Quòd autem Tungrenses loco abdito illum humarunt, ea causa factòd vererentur, nè Colonienses eum vi quandoque auferrent. Ex eo verò tempore tantas virtutes per merita beati viri dignatus est Dominus illo in loco operari, cerent incolæ eam fidem illum ipsi seruare

feruare iam in cælis coronatum, quam erga ipsos adhuc in terris degens declarasset. Quicquid ab eius patrocinio pio sperabatur affectu, fideli effectu complebatur. Illuminabantur cæci, claudi rectè ingrediebantur, paralytici curabantur, leprosi mundabantur, dæmoniaci liberabantur. Quæ omnia si quis velit literis consignare, lectori fastidium pariet. Equis verò dubitet, per eius merita, ingentia tum facta miracula, cum tanta hodieque fiant, vt nemo possit pro dignitate diuinæ benignitati gratias agere?

Hoc loco sequitur in MS. codicibus de sacri eius corporis translatione: sed eam supra inueniet lector in Vita S. Brunonis Archiepiscopi Colonensis, Cap. 27. diei. Octobris.

VITA SANCTI MAGLORII, SECUNDI EPI-
SCOPI DOLENSIS IN BRITANNIA MINORI HABETVR

in MS. codicibus, sed sine nomine Authoris. Videtur scripta bona fide.

*Stylum F. Laur. Surius mutauit, omisis quibusdam
parum ad historiam facientibus.*

XIMIÆ sanctitatis vir Maglorius in Britannia maiori traxit originem ex parentibus generis nobilitate claris, patre Umbraseo, matre Affrella, ita vt etiam sanguinis coniunctione beatū Samsonem Episcopum attingeret. Fuit verò monastici sectator instituti, sicut & beatus Samson, & vterque ab Heltuto, sanctissimi Germani Antistiodorensis Ecclesiæ Episcopi discipulo, & liberalibus disciplinis, & sacris literis egregiè est institutus. Germanus enim in Anglia, siue Britannia maiori Pelagianorum confutauit hæresim, eaque compressa, redijt ad sedem suam. Postea verò beatus Samson, cum semper esset diuinis rebus intentus, & religioni præcipuè addictus, à Clero & populo electus est Episcopus, & à quibusdam eius gentis præsulibus, licet intitus, iuxta sanctorū patrum decreta est ordinatus. Factus verò Episcopus, beatum Maglorium, bonis ornatum moribus, ieiunijs, vigilijs, precibusque studiosè vacantem, corporis quoque castitate conspicuum, ad inferendam mensam Domini, & ad dispensandam viuifici corporis eius consecrationem (Sic enim loquitur Author, quemadmodum etiam beatus Ambrosius, ex gestis sancti Laurentij martyris quædam citans in Officijs) Diaconum ordinauit, eumque ob meritum sanctitatis eius reuenter habuit. Voluit etiam, vt in tempore plebi eius dispenseret tritici, id est, verbi diuini, mensuram.

Cum autè diu in ea gente versatus esset beatissimus Samson, & optimis exemplis, salutaribus institutionibus, nec paucis miraculis ei præluxisset, tandem diuinitus permotus, memor illorum Domini verborum, Euntes in mundum vniuersum, docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine patris & filij & spiritus sancti: valescit plebi suæ, & cum beato Maglorio nonnullisque clericis & laicis in Britanniam minorem prædicandi causa traiecit. Vbi cum agente Childeberto Francorum Rege, Episcopi ministerium accepisset, per omnem regionem illam longè lateque diffusa est fama nominis eius, ita vt plura maioraque, vt in eius gestis habetur, illic miracula ediderit, quam antè. Multis autem vitæ annis ibidem exactis, quibus ei semper Christus viuere fuit, febrî tandem correptus decubuit, sentiensque vicinam imminere mortem, beatum Maglorium & Ecclesiæ suæ fratres ad se vocat, dicit illis venisse tempus migrationis suæ, aitque ad beatum Maglorium: Nōui, frater charissime, te post decessum meum huius Ecclesiæ pastorem fore. Hortor igitur, vt in diuini amoris cultu propositoque, vt cœpisti, magis magisque inardescas, & lumen diuinitus haustum non ponas sub modio, sed super candelabrum, vt videant, qui in domo Dei sunt. Equidem hætenus, prout Dominus dedit, pro viribus laboraui: tu porrò Dominici gregis tibi commissi curæ inuigilato, & sollicitus esto, vt merearis quandoque à bonorum omnium recompensatore audire vocem illam iucundissimam, Eugè serue bone & fidelis, quia super pauca fuisi fidelis, supra multa te constituam,

24. Octobr.
Cap. 1.
Patria &
parentes S.
Maglorij.

S. Samson
fit Episco-
pus.

Consecra-
tio, pro, Eu-
charistia.
Lib. 1. Offic.
cap. 41.
Cap. 2.

Matth. 28.

S. Samson
venit in Bri-
tanniam mi-
norem.

Prædicat
Maglorium
suarū Epi-
scopum.

Matth. 25.
intra